

AVIZ
**referitor la propunerea legislativă pentru completarea Legii
nr.3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului**

Analizând propunerea legislativă pentru completarea Legii nr.3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului (b367/19.07.2019), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.XXXV/4222/22.07.2019 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr.D679/22.07.2019,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Prezenta propunere legislativă are ca obiect de reglementare completarea Legii nr.3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului, cu modificările și completările ulterioare. Se propune ca, în cazul organizării referendumului cu privire la problemele de interes național, autoritățile publice să aibă obligația informării detaliate și complete a populației asupra temelor care fac obiectul referendumului. De asemenea, se instituie obligația Președintelui României de a solicita Curții Constituționale să verifice dacă întrebările propuse pentru referendum se încadrează în limitele revizuirii Constituției.

Prin obiectul său de reglementare, prezenta propunere se încadrează în categoria legilor organice, fiind incidente dispozițiile art.73 alin.(3) lit.d) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea prevederilor art.75 alin.(1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul.

2. Menționăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se poate pronunța asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

3. La **partea introductivă a articolului unic**, este necesar a se preciza editorialul în care a fost publicată Legea nr. 3/2000.

Ca urmare, după titlul acesteia se va introduce sintagma „publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 84 din 24 februarie 2000”.

4. La **pct.1**, în acord cu uzanța normativă, **partea dispozitivă** se va reformula, astfel:

„După alineatul (3) al articolului 2 se introduce un nou alineat, alin. (4), cu următorul cuprins:”.

La textul propus pentru **art.2 alin.(4)**, pentru eficiența normei, este necesară indicarea expresă a autorităților publice care au obligația de a informa electoratul.

Referitor la sintagma „în conformitate cu Codul bunelor practici în materie de referendum și celelalte recomandări ale Comisiei de la Veneția în materie”, menționăm că documentele Comisiei Europene pentru Democrație prin Drept (Comisia de la Veneția) nu fac parte din ordinea juridică internă. Prin urmare, trimiterea generică la aceste documente nu este în acord cu exigențele de tehnică legislativă. Pentru rigoarea, accesibilitatea și previzibilitatea normei, recomandăm ca sintagma menționată mai sus să fie eliminată iar proiectul să fie completat în sensul menționării, în chiar cuprinsul legii, a condițiilor și modalităților concrete de aducere la îndeplinire a obligației de informare, ținându-se cont de recomandările Comisiei de la Veneția cuprinse în Codul bunelor practici în materie de referendum, la **capitolul I pct.3.1**.

5. La **pct.2**, referitor la textul propus pentru **art.11 alin.(1¹)**, menționăm că atribuțiile Curții Constituționale sunt reglementate la nivel constituțional prin art.146 lit.a)-k). Potrivit **lit.l)** al aceluiași articol din Constituție, Curtea Constituțională „îndeplinește și alte atribuții prevăzute de **legea organică a Curții**”. Prin urmare, reglementarea la nivel de lege a altor atribuții ale instanței de contencios constituțional **se poate face numai prin legea organică a Curții**, în concret, prin **Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale**, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Față de cele de mai sus, în lipsa unei atribuții a Curții Constituționale de verificare a conținutului decretelor Președintelui României, sub aspectul avut în vedere, prevăzută de Legea nr.47/1992, textul propus la pct.2 nu poate face obiectul unei intervenții legislative de completare a Legii nr.3/2000.

PREȘEDINTE

dr. Dragoș ILESCU

București

Nr. 719/21.08.2019

Lege privind organizarea și desfășurarea referendumului

- 1 modificări prin O.U.G. nr. 92/2003 M. Of. nr. 710/10 oct. 2003 *modifică art. 30 alin. (1)*
Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea unor reglementări referitoare la organizarea și desfășurarea referendumului
aprobată prin L. nr. 550/2003 M. Of. nr. 922/22 dec. 2003

- 2 modificări prin L. nr. 550/2003 M. Of. nr. 922/22 dec. 2003 *aprobă O.U.G. nr. 92/2003*
Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 92/2003 pentru modificarea și completarea unor reglementări referitoare la organizarea și desfășurarea referendumului

- 3 modificări prin L. nr. 551/2003 M. Of. nr. 922/22 dec. 2003 *modifică art. 14 alin. (1)*
Lege pentru modificarea art. 14 alin. (1) din Legea nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului

- 4 modificări prin O.U.G. nr. 99/2005 M. Of. nr. 643/20 iul. 2005 *modifică art. 12 alin. (1) lit. A; introduce lit h) la art. 12 alin. (1) lit. B*
Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului
respinsă prin L. nr. 243/2006 M. Of. nr. 554/27 iun. 2006

- 5 modificări prin L. nr. 243/2006 M. Of. nr. 554/27 iun. 2006 *respinge O.U.G. nr. 99/2005*
Lege privind respingerea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 99/2005 pentru modificarea și completarea Legii nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului

- 6 admisă excepție de neconst. prin D.C.C. nr. 567/2006 M. Of. nr. 613/14 iul. 2006 *art. 12 alin. (1)*
Decizia nr. 567 din 11 iulie 2006 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 12 alin. (1) din Legea nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului

- 7 modificări prin D.C.C. nr. 567/2006 M. Of. nr. 613/14 iul. 2006 *suspendă pentru 45 zile aplicarea prevederilor art. 12 alin. (1) (termenul se împlinește la data de 27 august 2006 după care operează prevederile art. 147 alin. (1) din Constituție)*
Decizia nr. 567 din 11 iulie 2006 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 12 alin. (1) din Legea nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului

- 8 modificări prin O.U.G. nr. 27/2007 M. Of. nr. 278/25 apr. 2007 *modifică art. 26 alin. (2), art. 27 alin. (1); introduce alin. (2_1) și (2_2) la art. 26, alin. (1_1), (1_2) și (1_3) la art. 27*
Ordonanță de urgență privind stabilirea unor măsuri pentru organizarea referendumului național din data de 19 mai 2007 pentru demiterea Președintelui României
aprobată prin L. nr. 65/2008 M. Of. nr. 237/27 mar. 2008

- 9 modificări prin L. nr. 129/2007 M. Of. nr. 300/5 mai 2007 *modifică art. 10*
Lege pentru modificarea art. 10 din Legea nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului

- 10 completat prin O.U.G. nr. 34/2007 M. Of. nr. 317/11 mai 2007 *introduce art.43_1*
Ordonanță de urgență pentru completarea Legii nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului
- 4 aprobată prin L. nr. 276/2007 M. Of. nr. 696/15 oct. 2007
- 11 admisă excepție de neconst. prin D.C.C. nr. 392/2007 M. Of. nr. 325/15 mai 2007 *art. 11 alin. (3)*
Decizia nr. 392 din 17 aprilie 2007 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11 alin. (3) din Legea nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului
- 12 modificări prin D.C.C. nr. 392/2007 M. Of. nr. 325/15 mai 2007 *suspendă, pentru o perioadă de 45 de zile prevederile art. 11 alin. (3) (termenul se împlinește la 30 iunie 2007, după care operează prevederile art. 147 alin. (1) din Constituție)*
Decizia nr. 392 din 17 aprilie 2007 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11 alin. (3) din Legea nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului
- 13 modificări prin L. nr. 276/2007 M. Of. nr. 696/15 oct. 2007 *aprobă O.U.G. nr. 34/2007*
Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2007 pentru completarea Legii nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului
- 14 modificări prin L. nr. 65/2008 M. Of. nr. 237/27 mar. 2008 *aprobă O.U.G. nr. 27/2007*
Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 27/2007 privind stabilirea unor măsuri pentru organizarea referendumului național din data de 19 mai 2007 pentru demiterea Președintelui României
- 15 modificări prin O.U.G. nr. 103/2009 M. Of. nr. 656/2 oct. 2009 *modifică art. 5 alin. (2), art. 17 alin. (1), art. 20 alin. (1), art. 43_1; introduce alin. (3) și (4) la art. 11, art. 15_1; înlocuiește anexele nr. 2, 3 și 4*
Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului
aprobată cu modificări și completări prin L. nr. 62/2012 M. Of. nr. 247/12 apr. 2012
- 16 modificări prin L. nr. 62/2012 M. Of. nr. 247/12 apr. 2012 *aprobă cu modificări și completări O.U.G. nr. 103/2009 și modifică art. 10, art. 11 alin. (3); introduce alin. (4) la art. 11*
Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 103/2009 pentru modificarea și completarea Legii nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului
- 17 modificări prin L. nr. 76/2012 M. Of. nr. 365/30 mai 2012 *modifică, la 1 septembrie 2012, art. 19 alin. (2)*
Lege pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă
- 18 modificări prin O.U.G. nr. 41/2012 M. Of. nr. 452/5 iul. 2012 *modifică art. 10, art. 23, art. 26 alin. (1) și (2), art. 35; introduce alin. (2_1) și (2_2) la art. 25, alin. (1_1) la art. 26; înlocuiește anexele nr. 2, 3 și 4*
Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului
aprobată cu modificări și completări prin L. nr. 153/2012 M. Of. nr. 511/24 iul. 2012
- 19 modificări prin L. nr. 131/2012 M. Of. nr. 489/17 iul. 2012 *modifică art. 10*
Lege pentru modificarea art. 10 din Legea nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului

20 modificări prin	L. nr. 153/2012 Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 41/2012 pentru modificarea și completarea Legii nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului	M. Of. nr. 511/24 iul. 2012	<i>aprobă O.U.G. nr. 41/2012 și modifică art. 23, art. 26 alin. (1) și (2), art. 32 alin. (1), art. 34; elimină de la modificare art. 10</i>
21 modificări prin	O.U.G. nr. 44/2012 Ordonanță de urgență privind modificarea art. 81 din Legea nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă aprobată prin L. nr. 206/2012	M. Of. nr. 606/23 aug. 2012 M. Of. nr. 762/13 nov. 2012	<i>prorogă termenul de intrare în vigoare a Legii nr. 134/2010 până la 1 februarie 2013</i>
22 modificări prin	L. nr. 187/2012 Lege pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal (v. Decizia Î.C.C.J. nr. 4/2014 - M. Of. nr. 434/13 iun. 2014)	M. Of. nr. 757/12 nov. 2012	<i>la data de 1 februarie 2014, modifică art. 43_1 alin. (5), titlul cap. V, art. 50, art. 51 alin. (1) lit. a) și alin. (4), art. 59; introduce lit. f) la art. 49; abrogă art. 52-58</i>
23 modificări prin	O.U.G. nr. 4/2013 Ordonanță de urgență privind modificarea Legii nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative conexe aprobată cu modificări și completări prin L. nr. 214/2013	M. Of. nr. 68/31 ian. 2013 M. Of. nr. 388/28 iun. 2013	<i>prorogă termenul de intrare în vigoare a Legii nr. 134/2010 până la 15 februarie 2013</i>
24 modificări prin	L. nr. 214/2013 Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 4/2013 privind modificarea Legii nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative conexe	M. Of. nr. 388/28 iun. 2013	<i>aprobă cu modificări și completări O.U.G. nr. 4/2013</i>
25 modificări prin	L. nr. 341/2013 Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului	M. Of. nr. 787/16 dec. 2013	<i>la 16 decembrie 2014 modifică art. 5 alin. (2), art. 7 alin. (2) partea introductivă, art. 12 alin. (2); introduce alin. (3) la art. 5</i>
26 modificări prin	O.U.G. nr. 15/2016 Ordonanță de urgență pentru completarea Legii nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului respinsă prin L. nr. 131/2017	M. Of. nr. 367/12 mai 2016 M. Of. nr. 420/7 iun. 2017	<i>introduce art. 16_1</i>
27 modificări prin	D.C.C. nr. 361/2016 Decizia nr. 361 din 26 mai 2016 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 15/2016 pentru completarea Legii nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului	M. Of. nr. 419/3 iun. 2016	<i>admite excepția de neconstituționalitate și suspendă pentru 45 de zile dispozițiile O.U.G. nr. 15/2016 (termenul se împlinește la 12 iulie 2016) după care operează art. 147 din Constituție</i>
28 modificări prin	L. nr. 131/2017 Lege privind respingerea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 15/2016 pentru completarea Legii nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului	M. Of. nr. 420/7 iun. 2017	<i>respinge O.U.G. nr. 15/2016</i>

- 29 modificări prin L. nr. 159/2018 M. Of. nr. 582/10 iul. 2018
 Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului
*modifică art. 6 alin. (1) și art. 15 alin. (1) lit. a);
 introduce alin. (3) - (5) la art. 6*
- 30 modificări prin O.U.G. nr. 86/2018 M. Of. nr. 799/18 sep. 2018
 Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului, precum și pentru unele măsuri pentru buna organizare și desfășurare a referendumului național pentru revizuirea Constituției
*modifică art. 2 alin. (3), art. 17, art. 18, art. 23, art. 26 alin. (1) teza întâi, art. 26 alin. (3) și (4), art. 31 alin. (2), art. 43_1, art. 48, art. 62;
 introduce art. 15_2, art. 27_1;
 abrogă art. 19, art. 22, art. 25 alin. (4), art. 26 alin. (5) și (6), art. 31 alin. (3);
 în tot cuprinsul anexelor nr. 2-6, sintagma „Numărul participanților trebuie să fie egal cu suma ce rezultă din adăunarea cifrelor de la pct. 5, 6 și 7.” se înlocuiește cu sintagma „Pct. 2 >= Pct. 5 + pct. 6 + pct. 7.”*
- 31 modificări prin O.U.G. nr. 29/2019 M. Of. nr. 358/8 mai 2019
 Ordonanță de urgență privind modificarea și completarea unor acte normative în materie electorală, precum și pentru unele măsuri pentru organizarea alegerilor pentru membrii din România în Parlamentul European și a referendumului național din 26 mai 2019
modifică art. 15_1, anexele nr. 2 - 6